

УДК 343.13:347.963

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.12591855>

К.В. ЩЕРБАК,

аспірант відділу організації освітньо-наукової підготовки Харківського

національного університету внутрішніх справ, м. Харків, Україна;

e-mail: shcherbak.konstantin@gmail.com;

ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-5166-2816>

ПОВНОВАЖЕННЯ ПРОКУРОРА ЗІ ЗБИРАННЯ ДОКАЗІВ ПІД ЧАС ДІЗНАННЯ

K.V. SHCHERBAK,

Graduate Student, Department of Organization of Educational and Scientific Training,

Kharkiv National University of Internal Affairs, Kharkiv, Ukraine;

e-mail: shcherbak.konstantin@gmail.com;

ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-5166-2816>

AUTHORITY OF THE PROSECUTOR TO COLLECT EVIDENCE DURING INQUIRY

АНОТАЦІЇ (ABSTRACTS), КЛЮЧОВІ СЛОВА (KEYWORDS)

Постановка проблеми. Однією з форм досудового розслідування, в якій здійснюється розслідування кримінальних проступків, є дізнання. Водночас дізнання є одним із способів спрощення кримінального провадження та передбачає раціоналізацію процедури щодо тих кримінальних правопорушень, що мають незначний рівень суспільної небезпеки та не мають великого суспільного значення. Серед відмінних ознак дізнання є спрощення у порядку здійснення доказування за рахунок розширення переліку процесуальних джерел доказів і засобів збирання доказів, зокрема на етапі початку дізнання. З огляду на що обсяг і зміст повноважень прокурора під час дізнання буде відрізнятися від тих повноважень, які він реалізує під час досудового розслідування злочинів. Особливу роль прокурор відіграє в діяльності зі збирання доказів. У зв'язку з чим важливим науковим завданням є проведення наукового дослідження положень кримінального процесуального законодавства щодо особливостей досудового розслідування кримінальних проступків, ролі прокурора в діяльності зі збирання доказів під час дізнання, обсягу та змісту повноважень прокурора зі збирання доказів під час дізнання. **Метою** статті є визначення повноважень прокурора зі збирання доказів під час дізнання. Застосовані такі **методи** пізнання, як системний метод для розгляду положень кримінального процесуального законодавства у частині регламентації процесуального порядку здійснення досудового розслідування кримінальних проступків і визначенні засобів збирання доказів під час дізнання, обсягу та змісту повноважень прокурора у кримінальному провадженні, в тому числі зі збирання доказів під час досудового розслідування кримінальних проступків; компаративний метод – для порівняння процедури збирання доказів під час досудового розслідування злочинів і кримінальних проступків, обсягу повноважень прокурора зі збирання доказів під час досудового слідства та дізнання. **Результати.** З урахуванням кримінальної процесуальної регламентації особливостей досудового розслідування кримінальних проступків, а також повноважень прокурора під час здійснення нагляду за дотриманням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, визначено обсяг та охарактеризовано зміст повноважень прокурора зі збирання доказів під час дізнання. **Висновки.** Встановлено, що повноваження прокурора зі збирання доказів під час дізнання реалізуються у спосіб його безпосередньої участі в проведенні/самостійним проведенні окремих процесуальних дій, спрямованих на виявлення, фіксацію, вилучення та дослідження доказів або дачі вказівок, розпоряджень дізнавачу, керівнику органу дізнання чи іншим суб'єктам доказування під час дізнання. З'ясовано, що зміст повноважень прокурора зі збирання доказів під час досудового розслідування кримінальних проступків зумовлюється передусім регламентованими кримінальним процесуальним законодавством способами збирання доказів.

Ключові слова: прокурор; повноваження; збирання доказів; доказування; досудове розслідування; кримінальний проступок; дізнання

***

Problem statement. One of the forms of pre-trial investigation, in which criminal misdemeanors are investigated, is inquiry. At the same time, inquiry is one of the methods of simplifying criminal proceedings and provides for the rationalization of the procedure for those criminal offenses that have an insignificant level of public danger and do not have great social im-

portance. Among the distinguishing features of the investigation is the simplification of the procedure for conducting evidence due to the expansion of the list of procedural sources of evidence and means of gathering evidence, in particular at the stage of the initiation of the investigation. Given that the scope and content of the prosecutor's powers during the inquiry will differ from those powers, he exercises during the pre-trial investigation of crimes. The prosecutor plays a special role in the activity of collecting evidence. In connection with this, an important scientific task is to conduct a scientific study of the provisions of the criminal procedural legislation regarding the peculiarities of the pre-trial investigation of criminal misdemeanors, the role of the prosecutor in the activity of gathering evidence during the inquiry, the scope and content of the powers of the prosecutor to gather evidence during the inquiry. The **purpose** of the article is to determine the powers of the prosecutor to collect evidence during the inquiry. The applied research **methods** include the systemic method for considering the provisions of criminal procedural legislation in the part of regulating the procedural order of pretrial investigation of criminal misdemeanors and determining the means of gathering evidence during inquiry, the scope and content of the powers of the prosecutor in criminal proceedings, including the gathering of evidence during pretrial investigation of criminal misdemeanors; the comparative method is used to compare the procedure of gathering evidence during the pre-trial investigation of crimes and criminal misdemeanors, the scope of powers of the prosecutor to gather evidence during the pre-trial investigation and inquiry. **Results.** Taking into account the criminal procedural regulation of the peculiarities of the pre-trial investigation of criminal misdemeanors, as well as the powers of the prosecutor during the supervision of compliance with the laws during the conduct of the pre-trial investigation in the form of procedural guidance of the pre-trial investigation, the scope and content of the powers of the prosecutor to collect evidence during the inquiry have been determined and characterized. **Conclusions.** It has been established that the powers of the prosecutor to collect evidence during the inquiry are exercised by his direct participation in conducting/independently conducting separate procedural actions aimed at identifying, recording, extracting and researching evidence or giving instructions, orders to the inquirer, and the head of the inquiry body or other subject's objects of proof during inquiry. It has been found that the content of the powers of the prosecutor to collect evidence during the pre-trial investigation of criminal misdemeanors is determined primarily by the methods of collecting evidence regulated by the criminal procedural legislation.

Keywords: public prosecutor; powers; collection of evidence; proving; pre-trial investigation; criminal misdemeanor; inquiry

Постановка проблеми

Однією з форм досудового розслідування, в якій здійснюється розслідування кримінальних проступків, є дізнання [1]. Тривалий час указана форма досудового розслідування, з моменту прийняття у 2012 році Кримінального процесуального кодексу (далі – КПК) України, була номінальною, оскільки фактично дізнання не здійснювалося через відсутність законодавчої урегульованості інституту кримінальних проступків. Ситуація змінилася з прийняттям і набранням чинності Законів України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень", "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень" [2; 3], коли набув чинності інститут кримінальних проступків. Зокрема, вказаними нормативно-правовими актами в КПК України введені поняття "дізнавач" та "керівник органу дізнання", викладено в новій редакції статтю щодо органів досудового розслідування, внесені зміни щодо строків досудового розслідування; викладено в новій редакції статтю щодо особ-

ливостей початку досудового розслідування у формі дізнання; доповнено ст.ст.298-1–298-5 (Процесуальні джерела доказів у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки; Затримання уповноваженою службовою особою особи, яка вчинила кримінальний проступок; Вилучення речей і документів; Особливості повідомлення про підозру; Порядок продовження, зупинення строків дізнання; Слідчі (розшукові) дії, негласні слідчі (розшукові) дії та інші дії під час досудового розслідування кримінальних проступків; Особливості закінчення дізнання) [4].

Як слушно підкреслюють Є.Д. Лук'янчиков, Б.Є. Лук'янчиков, А.М. Чорний, протягом багатьох років висловлювались сподівання, що його запровадження сприятиме підвищенню ефективності досудового розслідування та судового розгляду злочинів невеликої тяжкості. Проте доповнення кримінального процесуального законодавства положеннями, які закріплюють особливості дізнання, не набули однозначного тлумачення науковців [5, с.427], через що склалася ситуація, коли питань більше, аніж відповідей. Зокрема, у зв'язку із щоденною діяльністю органів дізнання виникає все більша кількість питань практичного характеру, пов'язаних з новелами законодавства та новими положеннями КПК щодо досудового розслідування криміна-

льних проступків, що зумовлені відсутністю необхідних коментарів до новітніх норм та єдиної узгодженої практики [6, с.125].

У зв'язку з вищенаведеними обставинами актуальним і нагальним як з теоретичної, так і праксеологічної точок зору є вироблення уніфікованого підходу до трактування положень про особливості здійснення дізнання, що, своєю чергою, дасть змогу забезпечити однаковість правозастосовної практики. Більше за все, важливо з'ясувати не тільки процесуальні особливості початку дізнання, збирання доказів, проведення окремих процесуальних дій і прийняття процесуальних рішень під час дізнання, а й визначити процесуальний статус і повноваження суб'єктів, які здійснюють дізнання. При цьому важливо не обмежувати предмет наукових досліджень виключно дізнавачами та керівниками органу дізнання. Варто з'ясувати й специфіку реалізації своїх повноважень під час дізнання й іншими суб'єктами, які, зокрема, здійснюють контроль-наглядові функції в кримінальному провадженні. Так, одним із таких суб'єктів є прокурор. Указаний суб'єкт реалізує свої повноваження під час дізнання на всіх його етапах, починаючи з моменту початку дізнання і завершуючи його закінченням. Особливу роль прокурор відіграє в діяльності зі збирання доказів.

Тому *метою* цієї статті є визначення повноважень прокурора зі збирання доказів під час дізнання. Її *новизною* є звернення уваги на практичні проблеми, з якими стикаються прокурори під час збирання доказів у кримінальних провадженнях. Відповідно до поставленої мети завданнями дослідження є наступні: дослідити положення кримінального процесуального законодавства щодо особливостей досудового розслідування кримінальних проступків; визначити роль прокурора в діяльності зі збирання доказів під час дізнання; з'ясувати обсяг і зміст повноважень прокурора зі збирання доказів під час дізнання.

Процесуальні функції прокурора під час досудового розслідування кримінальних проступків

Згідно ст.131-1 Конституції України, в нашій державі діє прокуратура, яка здійснює організацію і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляд за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку [7]. Вказане положення знайшло своє відображення

в Законі України "Про прокуратуру". Зокрема, з цим положенням повністю корелюється п.3 ч.1 ст.2 названого Закону, відповідно до якого на прокуратуру покладається така функція як нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство [8]. Разом із тим у ст.5 цього ж Закону зазначається, що функції прокуратури України здійснюються виключно прокурорами. Делегування функцій прокуратури, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускається [8]. У КПК України законодавець теж наводить визначення терміну "прокурор" у п.15 ч.1 ст.3, визначаючи його як особу, яка обіймає посаду, передбачену ст.15 Закону України "Про прокуратуру", та діє у межах своїх повноважень [1].

Повноваження прокурора з виконання покладених на нього функцій визначаються у спеціальному законі. У вказаному нормативно-правовому акті, в ст.25 законодавець наголошує, що прокурор здійснює нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство, користуючись при цьому правами і виконуючи обов'язки, передбачені Законом України "Про оперативно-розшукову діяльність" та КПК України [8]. Зокрема, серед таких повноважень названо видання розпоряджень, письмових вказівок, а також координація Генеральним прокурором, керівниками відповідних прокуратур, їх першими заступниками та заступниками відповідно до розподілу обов'язків діяльності правоохоронних органів відповідного рівня у сфері протидії злочинності [8].

Більш детально повноваження прокурора в кримінальному провадженні визначені в КПК України. Насамперед законодавець вказує, що прокурор, здійснюючи свої повноваження відповідно до вимог КПК, є самостійним у своїй діяльності. Втручання в його діяльність з боку суб'єктів, які не мають на те законних повноважень, не допускається та знаходиться під забороною [1]. Аналогічна позиція законодавця простежується й у положеннях ч.3 ст.7 Закону України "Про прокуратуру", згідно з якими прокурори, під час здійснення ними повноважень, пов'язаних з реалізацією функцій прокуратури, є незалежними, самостійно приймають рішення про порядок здійснення таких повноважень, керуючись при цьому положеннями закону, а також зобов'язані виконувати лише такі вказівки прокурора вищого рівня, що були надані з дотриманням вимог цієї статті [8].

Якщо вести мову про повноваження прокурора під час дізнання, варто вказати, що останнє є формою досудового розслідування, а значить, керуючись ч.2 ст.36 КПК України, прокурор реалізує свої повноваження під час дізнання, здійснюючи нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням [1]. При цьому аналіз положень КПК України, які визначають засади та особливості доказування в кримінальному провадженні, демонструє, що на прокурора як представника сторони обвинувачення покладається обов'язок доказування (ч.1 ст.92 КПК України), який полягає у збиранні, перевірці та оцінці доказів з метою встановлення обставин, що мають значення для кримінального провадження (ч.2 ст.91 КПК України) [1]. З наведеного помітно, що прокурор відповідно до ч.2 ст.36 КПК України, крім повноважень наведених у цій нормі, уповноважений здійснювати інші повноваження, передбачені КПК України (п.21 ч.2 ст.36 КПК України) [1]. Такими іншими повноваженнями і є повноваження зі збирання доказів.

Особливості досудового розслідування кримінальних проступків і їх вплив на збирання доказів

Досудове розслідування кримінальних проступків (дізнання) є одним із способів спрощення кримінального провадження та передбачає раціоналізацію процедури щодо тих кримінальних правопорушень, що мають незначний рівень суспільної небезпеки та не мають великого суспільного значення [9, с.513], тим самим забезпечуючи ефективну організацію діяльності органів досудового розслідування з метою розвантаження слідчих та для швидкого, повного, всебічного розслідування кримінальних правопорушень 10, с.54]. Дізнання, як указує П.О. Балов, істотно відрізняється від здійснення досудового слідства щодо злочинів. На його думку, в основу диференціації форм досудового розслідування та виокремлення дізнання покладено матеріально-правовий критерій, який включає: 1) характер, вид та ступінь тяжкості кримінального правопорушення (дізнання здійснюється виключно щодо найменш тяжких кримінальних правопорушень – кримінальних проступків); 2) вид покарання (дізнання здійснюється щодо кримінальних правопорушень, за які не може бути призначене покарання, пов'язане з позбавленням волі, або штраф понад три тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян [9,

с.513–514]. З урахуванням наведеного критерію прийнято виокремлювати й ознаки, які притаманні дізнанню та відрізняють його від досудового розслідування злочинів – досудового слідства. Зокрема, поряд із скороченими строками, спрощеною структурою процесуальної діяльності на етапі закінчення дізнання, прийнято називати спрощення у порядку здійснення доказування у цій категорії кримінальних проваджень [9, с.515].

Так, згідно зі ст.298-1 КПК України у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки перелік процесуальних джерел доказів є більш розширеним, аніж у кримінальних провадженнях про злочини, та представлений не тільки показаннями, речовими доказами, документами та висновком експерта, а й поясненнями осіб, результатами медичного освідування, висновком спеціаліста, показаннями технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису [1]. Вказана особливість знаходить своє відображення й у розширенні можливостей зі збирання доказів до внесення відомостей про вчинення кримінального проступку до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Приміром, у такому разі, крім огляду місця події, також допускається проведення таких дій, як:

- відібрано пояснення;
- проведено медичне освідування;
- отримано висновок спеціаліста і знято показання технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису;
- вилучено знаряддя і засоби вчинення кримінального проступку, речі і документи, що є безпосереднім предметом кримінального проступку, або які виявлені під час затримання особи, особистого огляду або огляду речей [1].

З наведеного помітно, що положення ч.3 ст.214 і ст.298-1 КПК України корелюються між собою. Крім того, під час дізнання допускається збирання доказів шляхом вилучення речей і документів, яке згідно зі ст.298-3 КПК України полягає у вилученні уповноваженою службовою особою Національної поліції, органу безпеки, органу Бюро економічної безпеки України, органу Державного бюро розслідувань, Національного антикорупційного бюро України речей і документів, які, по-перше, є знаряддям та/або засобом вчинення кримінального проступку чи безпосереднім предметом посягання, та, по-друге, виявлені під час затримання, особистого обшуку затриманої особи або огляду речей [1].

Відповідно можна стверджувати, що у кримі-

нальних провадженнях про кримінальні проступки розширено не тільки перелік процесуальних джерел доказів, а й самі засоби збирання доказів. Указана тенденція прослідковується під час аналізу змісту ст.300 КПК України. Вказана правова норма називається "Слідчі (розшукові) дії під час досудового розслідування кримінальних проступків". Зі змісту помітно, що для досудового розслідування кримінальних проступків (дізнання) дозволяється виконувати поряд із слідчими (розшуковими) діями, передбаченими КПК України (гл.20, ст.ст.223–245-1 КПК України), негласних слідчих (розшукових) дій, передбачених ч.2 ст.264, ст.268 КПК України, наступні дії до внесення відомостей про кримінальний проступок до Єдиного реєстру досудових розслідувань:

- відбирати пояснення для з'ясування обставин вчинення кримінального проступку;
- проводити медичне освідування;
- отримувати висновок спеціаліста, що має відповідати вимогам до висновку експерта;
- знімати показання технічних приладів і технічних засобів у провадженнях щодо вчинення кримінальних проступків, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису;
- вилучати знаряддя і засоби вчинення кримінального проступку, речі і документи, що є безпосереднім предметом кримінального проступку, або які виявлені під час затримання особи, особистого огляду або огляду речей [1].

Обсяг і зміст повноважень прокурора зі збирання доказів під час дізнання

Перед тим як визначити обсяг і зміст повноважень прокурора зі збирання доказів під час дізнання, варто з'ясувати, які повноваження прокурор реалізує під час виконання функції нагляду за додержанням законів під час досудового розслідування у формі процесуального керівництва досудового розслідування. Такі повноваження законодавець наводить у ч.2 ст.36 КПК України у спосіб їх перерахування. При цьому, виходячи зі змісту п.21 вказаної норми можна помітити, що перелік повноважень прокурора в кримінальному провадженні не є вичерпним, оскільки законодавець допускає здійснення прокурором інших повноважень, передбачених КПК України.

При цьому, аналіз положень ч.2 ст.36 КПК України дозволяє дійти висновку, що законодавець визначає повноваження прокурора у кримінальному провадженні шляхом:

1) безпосередньої участі в проведенні/проведення окремих процесуальних дій чи прий-

няття процесуальних рішень. Наприклад, прокурор уповноважений приймати процесуальні рішення; погоджувати або відмовляти у погодженні клопотань слідчого до слідчого судді про проведення слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій, інших процесуальних дій у випадках, передбачених цим Кодексом, чи самостійно подавати слідчому судді такі клопотання; брати участь, а в необхідних випадках – особисто проводити слідчі (розшукові) та процесуальні дії в порядку, визначеному КПК України [1];

2) за допомогою видачі вказівок (доручень). Як приклад, під час досудового розслідування, в тому числі дізнання, прокурор уповноважений органу досудового розслідування проведення у встановлений прокурором строк слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій, інших процесуальних дій або давати вказівки щодо їх проведення [1].

Відповідно повноваження прокурора зі збирання доказів під час дізнання реалізуються у спосіб його безпосередньої участі в проведенні/самостійним проведенням окремих процесуальних дій, спрямованих на виявлення, фіксацію, вилучення та дослідження доказів або дачі вказівок, розпоряджень дізнавачу, керівнику органу дізнання чи іншим суб'єктам доказування під час дізнання.

Щодо змісту повноважень прокурора зі збирання доказів під час досудового розслідування кримінальних проступків зазначимо, що він зумовлюється передусім регламентованими кримінальним процесуальним законодавством способами збирання доказів. Зокрема, в ч.1 ст.93 КПК України вказується, що одним із суб'єктів доказування є сторони кримінального провадження. Як відомо, сторонами кримінального провадження є сторони обвинувачення та захисту. Прокурор є представником сторони обвинувачення, а значить і є суб'єктом збирання доказів. З огляду на що він уповноважений збирати докази самостійно чи доручати це іншим представникам сторони обвинувачення.

Крім того, у ч.2 ст.93 КПК України визначено способи збирання доказів стороною обвинувачення. Такими способами є:

- проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій;
- витребування та отримання від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, службових та фізичних осіб речей, документів, відомостей, висновків експертів, висновків реві-

зій та актів перевірок;

– проведення інших процесуальних дій, передбачених КПК України [1]. При цьому згідно зі ст.300 КПК України під час дізнання з метою збирання доказів можуть проводитися такі інші процесуальні дії, як відбирання пояснень для з'ясування обставин вчинення кримінального проступку; проведення медичного освідування; отримання висновку спеціаліста; зняття показання технічних приладів і технічних засобів у провадженнях щодо вчинення кримінальних проступків, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису; вилучення знарядь і засобів учинення кримінального проступку, речей і документів, що є безпосереднім предметом кримінального проступку, або які виявлені під час затримання особи, особистого огляду або огляду речей [1].

З наведеного помітно, що прокурор, будучи представником сторони обвинувачення, а значить і суб'єктом збирання доказів у кримінальному провадженні, зокрема про кримінальні проступки, уповноважений учиняти дії, визначені ч.2 ст.93 КПК України, чи доручати їх проведення дізнавачу, керівнику органу дізнання.

Також прокурор, реалізуючи функцію зі здійснення нагляду за додержанням закону під час дізнання, уповноважений мати повний доступ до матеріалів, документів та інших відомостей, що стосуються досудового розслідування. Це, поряд із іншим, дозволяє своєчасно виявляти порушення процедури збирання доказів іншими учасниками кримінального провадження. Крім того, прокурор уповноважений давати вказівки дізнавачу, керівнику органу дізнання стосовно порядку проведення окремих процесуальних дій з метою недопущення істотних порушень прав та свобод людини, а також отримання достатньої, достовірної та належної доказової інформації. Як приклад, під час проведення процесуальних дій, визначених у ч.3 ст.214 КПК України, до внесення відомостей про вчинення кримінального проступку до Єдиного реєстру досудових розслідувань та до початку процесуальної діяльності потрібно ретельно дотримуватися процедури поверхневої перевірки, передбаченої ст.34 Закону України "Про Національну поліцію"

[11]. Дотримання такої процедури є важливою гарантією достовірності отриманих у ході її проведення результатів [12].

Висновки

1. Повноваження прокурора зі збирання доказів під час дізнання реалізуються у спосіб його безпосередньої участі в проведенні/самостійним проведенні окремих процесуальних дій, спрямованих на виявлення, фіксацію, вилучення та дослідження доказів або дачі вказівок, розпоряджень дізнавачу, керівнику органу дізнання чи іншим суб'єктам доказування під час дізнання.

2. Зміст повноважень прокурора зі збирання доказів під час досудового розслідування кримінальних проступків зумовлюється передусім регламентованими кримінальним процесуальним законодавством способами збирання доказів. Прокурор, будучи представником сторони обвинувачення, а значить і суб'єктом збирання доказів у кримінальному провадженні, зокрема про кримінальні проступки, уповноважений учиняти дії, визначені ч.2 ст.93 КПК України, чи доручати їх проведення дізнавачу, керівнику органу дізнання. Прокурор, реалізуючи функцію зі здійснення нагляду за додержанням закону під час дізнання, уповноважений мати повний доступ до матеріалів, документів та інших відомостей, що стосуються досудового розслідування, що дозволяє своєчасно виявляти порушення процедури збирання доказів іншими учасниками кримінального провадження. Крім того, прокурор уповноважений давати вказівки дізнавачу, керівнику органу дізнання стосовно порядку проведення окремих процесуальних дій з метою недопущення істотних порушень прав та свобод людини, а також отримання достатньої, достовірної та належної доказової інформації.

Конфлікт інтересів

Конфлікт інтересів відсутній.

Вираз вдячності

Дослідження виконано відповідно до тематики наукових робіт Харківського національного університету внутрішніх справ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651–VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9–10, № 11–12, № 13. Ст. 88.
2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень: Закон України від 22.11.2018 № 2617–VIII. *Ві-*

- домості Верховної Ради України. 2019. № 17. Ст. 71.
3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень": Закон України від 17.06.2020 № 720-IX. *Відомості Верховної Ради України*. 2020. № 47. Ст. 408.
  4. Набув чинності Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень". <https://court.gov.ua/press/news/962598/>
  5. Лук'янчиков Є. Д., Лук'янчиков Б. Є. Становлення дізнання як виду процесуальної діяльності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2022. Вип. 70. С. 424–429.
  6. Чорний А. М. Дізнання як форма досудового розслідування кримінального проступку. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2023. № 1. С. 124–129. <https://doi.org/10.32850/sulj.2023.1.22>
  7. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
  8. Про прокуратуру: закон України від 14.10.2014 № 1697-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 2–3. Ст. 12.
  9. Балов П. О. Особливості дізнання як спрощеної форми досудового розслідування кримінальних проступків. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 5. С. 512–517. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.05.92>
  10. Марченко О. А. Особливості досудового розслідування кримінальних проступків у формі дізнання: деякі процесуальні аспекти. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2021. № 3. Ч. 2 С. 49–54. <https://doi.org/10.32850/sulj.2021.3.2.8>
  11. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379.
  12. Фомін С. Особливості провадження щодо кримінальних проступків: судова практика Верховного Суду. 06.10.2022. <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/1330464/>

REFERENCES

1. Kryminalnyy protsesualnyy kodeks Ukrayiny [Criminal Procedure Code of Ukraine]: zakon Ukrayiny (13.04.2012 No. 4651–6). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, (9-10, 1112, 13), 88 (in Ukr.).
2. Pro vnesennya zmin do deyakykh zakonodavchykh aktiv Ukrayiny shchodo sproshchennya dosudovoho rozsliduvannya okremykh katehoriy kryminalnykh pravoporushen [On amendments to some legislative acts of Ukraine regarding the simplification of pre-trial investigation of certain categories of criminal offenses]. *Zakon Ukrayiny* (22.11.2018 No. 2617-8). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, (17), 71 (in Ukr.).
3. Pro vnesennya zmin do deyakykh zakonodavchykh aktiv Ukrayiny u zvyazku z pryynyattiam Zakonu Ukrayiny "Pro vnesennya zmin do deyakykh zakonodavchykh aktiv Ukrayiny shchodo sproshchennya dosudovoho rozsliduvannya okremykh katehoriy kryminalnykh pravoporushen" [On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine in Connection with the Adoption of the Law of Ukraine "On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine Regarding Simplification of Pretrial Investigation of Certain Categories of Criminal Offenses"]. *Zakon Ukrayiny* (17.06.2020 No. 720-9). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, (47), 408 (in Ukr.).
4. *Nabuv chynnosti Zakon Ukrayiny "Pro vnesennya zmin do deyakykh zakonodavchykh aktiv Ukrayiny shchodo sproshchennya dosudovoho rozsliduvannya okremykh katehoriy kryminalnykh pravoporushen"* [The Law of Ukraine "On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine Regarding Simplification of Pretrial Investigation of Certain Categories of Criminal Offenses" entered into force]. <https://court.gov.ua/press/news/962598/> (in Ukr.).
5. Lukyanchikov, YE. D., Lukyanchikov B. YE. (2022). Stanovlennya diznannya yak vydu protsesualnoyi diyalnosti [Formation of inquiry as a type of procedural activity]. *Naukovyy visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriya: Pravo*, (70), 424-429 (in Ukr.).
6. Chorny, A. M. (2023). Diznannya yak forma dosudovoho rozsliduvannya kryminalnoho prostupku [Discovery as a form of pretrial investigation of a criminal offense]. *Pivdenoukrayinskyi pravnychyi chasopys*, (1), 124-129. <https://doi.org/10.32850/sulj.2023.1.22> (in Ukr.).
7. Konstytutsiya Ukrayiny [Constitution of Ukraine]. *Zakon Ukrayiny* (28.06.1996 No. 254k/96-VR). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, (30), 141 (in Ukr.).
8. Pro prokuraturu [About the Prosecutor's Office]. *Zakon Ukrayiny* (14.10.2014 No. 1697-7). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, (2–3), 12 (in Ukr.).
9. Balov, P. O. (2023). Osoblyvosti diznannya yak sproshchenoyi formy dosudovoho rozsliduvannya

- kryminalnykh prostupkiv [Peculiarities of inquiry as a simplified form of pretrial investigation of criminal misdemeanors]. *Analitychno-porivnyalne pravoznavstvo*, (5), 512-517. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.05.92> (in Ukr.).
10. Marchenko, O. A. (2021). Osoblyvosti dosudovoho rozsliduvannya kryminalnykh prostupkiv u formi diznannya: deyaki protsesualni aspekty [Peculiarities of pre-trial investigation of criminal offenses in the form of inquiry: some procedural aspects]. *Pivdenoukrayinky pravnychyy chasopys*, (3'2), 49-54. <https://doi.org/10.32850/sulj.2021.3.2.8> (in Ukr.).
11. Pro Natsionalnu politsiyu [About the National Police]. *Zakon Ukrainy* (02.07.2015 No. 580-8). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy*, (40-41), 379 (in Ukr.).
12. Fomin, S. (2022). *Osoblyvosti provadzhennya shchodo kryminalnykh prostupkiv: sudova praktyka Verkhovnoho Sudu* [Peculiarities of criminal misdemeanor proceedings: case law of the Supreme Court]. <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/1330464/> (in Ukr.).

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СТАТТЮ (ARTICLE INFO)

Published in:

Форум права: 78 pp. 152–159 (1).

Related identifiers:

10.5281/zenodo.12591855

http://forumprava.pp.ua/files/152-159-2024-1-FP-Shcherbak_18.pdfhttp://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2024_1_18.pdf**License (for files):**[Creative Commons Attribution 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)**Received:** 27.02.2024**Accepted:** 18.03.2024**Published:** 19.03.2024**Available online:** 19.03.2024**Cite as:****Щербак, К. В. (2024). Повноваження прокурора зі збирання доказів під час дізнання. *Форум Права*, 78(1), 152–159.**<http://doi.org/10.5281/zenodo.12591855>Shcherbak, K. V. (2024). Povnovazhennya prokurora zi zbyrannya dokaziv pid chas diznannya [Authority of the Prosecutor to Collect Evidence During Inquiry]. *Forum Prava*, 78(1), 152–159.<http://doi.org/10.5281/zenodo.12591855>